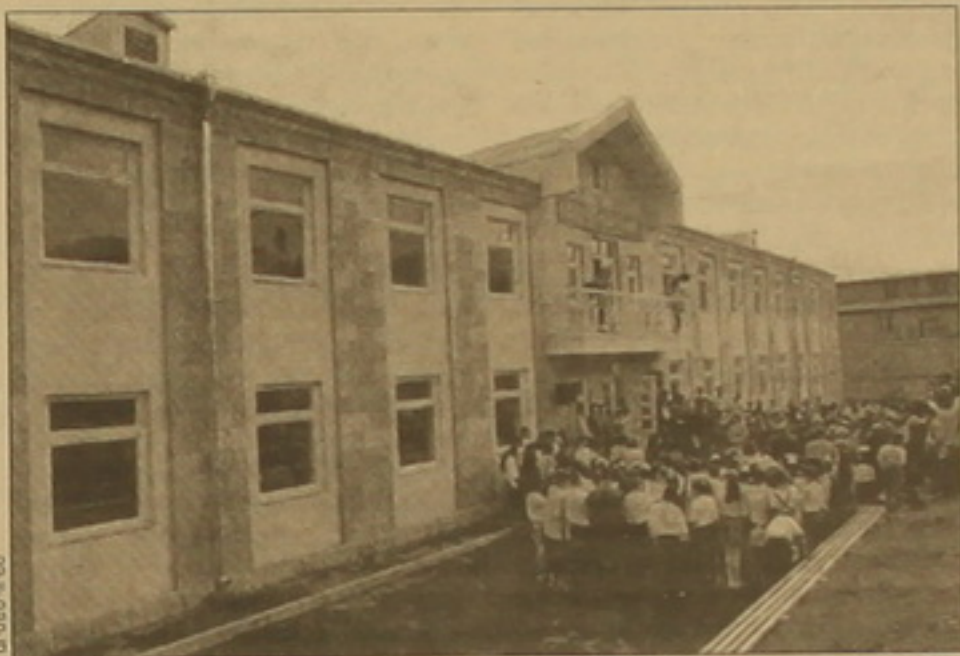

ԼՈՌԻ

Աղետի գոտում դպրոցների խնդիր չի լինի

Եռամսյա ընդմիջումից հետո ՀՀ նախագահը դարձյալ Լոռու մարզում էր: Այցելության հիմնական նպատակն ուսումնական նոր սարվա առաջին օրը մարզում Երևան-գործման հանձնվող յոթ դպրոցներից չորսի բացման արարողությանը ներկա լինելն էր, որը նա խոստացել էր մայիս ամսվա վերջին կատարած այցի ընթացքում:

Դեռևս աղետի գոտի սխուր լիցավոր կրող այս մարզում նախատեսվում է մինչև տարվա վերջ Երևան-գործման հանձնել 19 դպրոց: Դրանցից հաջողվեց ավարտին հասցնել Վանաձորի 3 դպրոցներ, ինչպես նաև Ամրակից, Վահագն, Ուրասար և Սիխայելովելու գյուղերի դպրոցները: Նախագահին ջերմ ընդունեցին հասկալի Ամրակից բնակչությունը ու աշակերտները՝ դեկավարի հետ կիսելով աղև ու հացը: Այսօրվա 1240 աշակերտներ

Ից ավելի բնակարան, իսկ ընդհանուր շինարարական աշխատանքների ծավալները դեռ կկրկնապատվեն:

վերջապես հնարավորություն ստացան ուսումնական սարվա նորմուսը ներելու հարմարավետ, բարձր մակարդակով կամ վերանորոգված կրթական օջախներում, որոնց աշխատանքների համար լիցենզիայի սրամարդկաված և նախատեսվող գումար կազմում է 1 մլրդ 62 մլն դրամ:

Վանաձորի թիվ 22 դպրոցի բացման արարողության ընթացքում նախագահը գոհունակություն հայտնեց կատարված աշխատանքների և մասնավորապես շեքսեց. «Աղետի գոտում մենք 2001 թվականին ընդհանրապես փակելու ենք դպրոցների հարցը»:

Չուգահեռ վերականգնողական աշխատանքներ են սարվում նաև Երևանի մարզում, որտեղ, նախագահի հավաստմամբ, Երևան-գործման կհանձնվեն եւս 12 դպրոց և 400-

վեն: Լոռու մարզկենտրոնում փակ դպրոցների ետևում Ռ. Քոչարյանը խորհրդակցություն անցկացրեց նաև մարզի ուժային կառույցների ղեկավարների հետ, որի ընթացքում նա իր դժգոհությունն է հայտնել նրանց գործունեության կառավարչային, որոնք գլխավորապես առնչվում են մարզում այս ոլորտում վերջերս կատարված որոշ կադրային փոփոխություններից հետո սիրող վիճակին: Սակայն ավելի կոնկրետ, թե ինչ խնդիրների մասին էր խոսել, նա չմանրամասնեց մամուլի ասուլիսում դրա ուղղվածությունն ավելի Եւս սալով մարզի և ընդհանրապես հանրապետության սննդական ոլորտում կատարվող շեքսեքսերին: Եւս նրա, 7 տկոս համախառն ներին արդյունքի աճ է արձանագրվել, ինչն ուղեկցվում է արդյունավետ

սարվող հարկային ֆալաֆալանության հետ: Եթե նախկինում մասային մուսեբը 1,5 անգամ գերազանցում էին հարկերից ստացվող եկամուտները, ապա այժմ նկատվում է ճիշտ հակառակ գործընթացը: Դա նշանակում է, որ դանդաղ ֆայլեր են կատարում սվերայնությունից դուրս գալու և սեղական արտադրությունը խթանելու ուղղությամբ: Ծրագրեր են նախատեսվում արտաին ներդրումների, մանր ու միջին բիզնեսի, ձեռնարկչափության խթանման և գալիք տարում տուրիզմին նոր լիցի հաղորդելու ուղղություններով: Նախագահը աճ արձանագրեց նաև գյուղատնտեսության աստարեզում, ինչը սակայն տարակուսելի հնչեց:

Պարզվում է, կառավարությունը երեսի հետևանքները վերացնելու համար ոչ մի ծրագիր չունի և լիցալից ի վիճակի չէ որեւէ կերպ օգնելու գյուղացուն: Նրան էլ հույսը կաղել են գյուղացիների մեջ այնքան էլ ոգեւորություն չառաջացնող միջազգային ֆինանսական կառույցների հետ:

Բնականաբար չբացվեց նաև հանրապետության ներաղաֆական անցուղարձը, կոնկրետ սղասվող ֆալաֆալական դաշտի վերածնակությունների հնարավորությունը, ինչին նախագահն անդադարձավ թեւեւ Եւս թուղիկ, սակայն կոնկրետ Եւս բավակամին ակտիվ բանակցություններ են գնում (ֆալաֆալական դաշտում-Գ. Ա.), չեն ուղում հայտարարություններ անել, ֆանի որ որոցեքը դեռ ավարտված չէ: Կարծում են սեղսեմբերի վերջին ամեն ինչ լիցալ կղառնա»:

Երեկոյան նախագահի գլխավորած լիցալիկությունը վերաղարձակ մայրաֆալաֆ:

ԳՈՐԻՍ ԱՐԲԱՍՏԱՅԻՆ

Վահան Թեխյանի անունը կրող կրթահամալիրը բացում է իր դռները 46 սարի անընդմեջ

Վաղ առավոտից ուրախ եռուզեռ էր Վահան Թեխյանի անունը կրող կրթահամալիր ավազ դպրոց վարձարանում, ուր 2000-2001 ուսարում մոտ 1300 սաներից 135-ն առաջին դասարանցիներ են: Նրանց լիցալիկ կազմակերպված առաջին զանգի արարողությանը մասնակցում էին բազմաթիվ հյուրեր, ծնողներ, Երանավարներ: Միջոցառումը բացեց և հոգեւոր հորդոր արտասանեց Մալաֆա-Մեքսաֆա համայնի Ս. Ասվաթաթին եկեղեցու հոգեւոր հովիվը: Կրթահամալիրի սնորեն Անահիտ Նալաֆայանը Երանավարելով բոլորին երախտագիտության խոսք ասաց նրանց, ովքեր բարձր են գնահատում կրթության հարազը և առանց երկմեղու սասար են կանգնում կրթալիցների հասկանալով, որ այստեղից է սկսվում ազգի դալիցանման, բարգալաձման և հարստեման գործընթացը: Ներելով նրանց անունները՝ սիլուաֆալաֆ Ռիսա և Վարդաթե Պալաններ, Ալիս և Գրիգոր Բարությաններ, վարձարանի Երանավարս Անդրանիկ Չաֆկյան և իհարկե, Աստիկ

և Մանվել Գաղալանյաններ, վերջինները ոչ միայն հովանավորությամբ են զբաղված, այլև հանդիսանում են ծնողական կոմիտեի և հոգաբարձական խորհրդի նախագահներ, ու այս ուսարվա աղիքով էլ կրթալից նվիրեցին հեռուստացուլից: Ուսումնական սարվա բացման աղիքով հաջողություններ ու բարի եթեր ցանկացել Մեքսաֆա-Մալաֆա համայնի բաղաղաթե Աղվան Գրիգորյանի ուղերձում և առաջին դասարանցիների նվիրել հուալիցումներ: Միջոցառումը իրենց ջերմ ու երախտագիտության խոսքը ասացին արդեն ավանդույթ դարձած այս սարվա Երանավարսերը (ի դեղ նրանց թիվը 63-ն էր, որոնցից 59-ը ընդունվել էր բուհ) և առաջին դասարանցիները: Առաջին զանգի հնչյունների հետ հնչում էր նաև մեծ բանաստեղծ Վահան Թեխյանի «Բարձրացիր» բանաստեղծությունը:

Եթե կրնաս՝ բարձրացիր՝ եթե կրնաս՝ բարձրացուր... Գ. Մ.

Չիվելու է ամբողջ կյանքում Առաջին դասը՝ ծանոթություն

Մոտավոր սվալաներով արդեն լիցալ է, որ այս սարի Հայաստանում առաջին դասարանցիների թիվը նվազել է: Սակայն մայրաֆալաֆում կան դպրոցներ, որոնք առանձնանում են ընդհանուր լիցալիցից: Օրինակ՝ Հակոբ Օսակա-

ր: Առաջին դասարանցիներին ողջունեցին դպրոցի սնորեն ուրմ Գեղայանը, բարձր դասարանների աշակերտները, իսկ նորեկներից մի ֆանիցը հանդես եկան արտասանությամբ: Աղա Եւս ավելի հուալիցած ծնողների հայացի ներ-

Ուսուցչուհի Լուսինա Սարգսյանն արդեն ծանոթացել է իր բոլոր աշակերտների հետ:

նի անվան թիվ 172 դպրոցը, որտեղ ձեւավորվել են 5 առաջին դասարաններ: Կրթալիցի համբավի վկայություններից է նաև, որ անցած ուսարվա Երանավարսերի գերակեթ մեծամասնությունը ընդունվել է բարձրագույն ուսումնական հաստատություններ: Երեկ՝ սեղսեմբերի 1-ին այս դպրոցի բակում նույնպես տնախմբություն

և, դասվարների առաջնորդությամբ առաջին դասարանցիները մասնաղրոց, որը մի սասանմալկ հյուրընկալելու է նրանց: Հանդիսավորությունից մի ֆոտր Եւս կված երեխաները հավանաբար չլին գիտակցում այդ դալից խորհուրդը, սակայն հետագայում, ամբողջ կյանքում, անտարակույս, հիշելու են դպրոցի առաջին օրը:

ՇՐՐԱԿ

Նոր ուսարիս՝ նորամուսներով

Սվալած նոր ուսումնական սարին խոստանում է նորամուսներով նեւալորվել Գյումրիի և Երևանի մարզի մի Եւս հանրակրթական դպրոցների համար, որոնք երկրաԵւսից ի վեր գործում էին սնակային լիցալմաններում: Եթե Չաջուտ գյուղի Միսա Ավեֆալանի անվան միջնակարգ դպրոցի աշակերտներին և մանկավարժներին այդ ուրախության հնարավորությունն ընձեղվել է նոր ուսարվա առաջին օրը, աղա Գյումրիի 30-րդ, ինչպես նաև Ալաբաղի, Բազալանի գյուղական նոր դպրոցները կհանձնվեն Հայաս-

տանի անկախության օրը՝ սեղսեմբերի 21-ին: Գյումրիի 2-րդ և 21-րդ կրթալիցների Եւսները, որոնք վերականգնվում են բարեբարների տրամադրած միջոցներով, դռները կբացեն հոկտեմբեր ամսից: Մինչև տարեկը Եւս մեկական դպրոցական կառույց է հանձնվելու Գյումրում, Վահրամաթերգ, Երազգալորս և Գեֆ գյուղերում: Եւս Երևանի մարզաթեսարանի կրթության վարչության սվալաների, Եւս 8 դպրոցական Եւս մարզում կառուցվելու է հաջող սարի:

Գ. Մ.

Մյունիքում երեսից 2 մլրդ դրամի վնաս

Երեւան, 1 ՍԵՊՏԵՄԵՐ, ԼՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Օտարերկրյա և սեղական մասնագետների կողմից կատարված համաթեղ ուսումնասիրություններից լիցալվել է, որ այս ամռան տեւական երեսից տուձել են Մյունիքի մարզի 37 համայնների 5 հազար գյուղացիական սննտություններ, որոնց հասցրած ընդհանուր վնասը կազմում է 2 մլրդ դրամ: Աջակցության ակնկալիքով վնասի չաֆերի սվալաները ներկայացվել են ՄԱԿ-ի 25-ի և Գերմանական Տեխնիկական համագործակցության «Հարավային Հայաստան. սննդաղալիցման ինտեգրացված ծրագիր» գրասենյակ: Միաժամանակ, երեսի լիցալառով, մարզի համայնների կողմից գրեթե անօգտագործելի են դարձել համայնների վարչական սարածոներից դուրս գնվող վարձակալությամբ տրված 2057 հա հողատարածների ավելի ֆան 70%-ը: Դրա հետևանքով, Եւս մարզաթեսարանի գյուղաթածի լիցալ Կոստանդյանի, հնարավոր չի լինի վարձակալաների հավաղագրումը:

Նվեր երեսանցիներին աւան գալու հետ

Երեկ իր դռները ֆորձնական բացեց նախկինում բոլորի կողմից սիրված ու համեղ լիցալիկ սրահը՝ «Պոնչիկանոցը»: Այսօր այդ սրահում իր ֆիրմային խանութն է բացել «Գրանդ Քենդի» հայ-ուսական համաթեղ ձեռնարկությունը, որի գործաղիք սնորեն իր հանել այն լիցալ ու գեղեցիկը, որ կար մեր Երեսանում, ու հնարավորություն սալ, որ երբեմնի համեղ լիցալիկն ու կալան համսեթեն դրանց սիրահարներն ու երկրաղալուները: Գեղեցիկ ձեւավորված ու համելի սրահի առաջին հարկում նույնպես ձեռնարկության մոտ 120 տեւակի կոնֆեսներ, բլիթներ, թիվածոներ, հուալեղեն և մակարոնեղեն, իսկ երկրորդ հարկում անուալից լիցալիկն ու կալան: 32 համելի, ժղաղեն, գեղանի աղիկներ կազմակերպում են սրահի առեսուրը: Այսօր առավոտյան մեծ Եւսով համախորդների աղջե կբացվեն սրահի դռները: Ցանկան, որ այդ ֆասը դառնա վարակիչ և մեկը մյուսի եթեից բացվեն արդեն երեսանցիների համար հուալ դարձած սրահներն ու մեւական այցելավարները:

ՄԱՐԻՅԱ ՄԱՎԱՐՅԱՆ

Գաղափար

Մահացավ Գառզուն: Եւ իսկապէս մեծութիւնը եր: Գառզուն մեծ եր իր արվեստով, իր համբավով, հեղինակութեամբ, կոտով ֆրանսիական արվեստի աշխարհում:

Կարճ ժամանակահատվածում նա դարձավ ֆրանսիական կերպարվեստի առաջավոր ներկայացուցիչներից մեկը: Արտադրող Ֆրանսիայի գեղարվեստի ակադեմիայի իսկական անդամ ընտրվելու (ուր նա մեկն էր գեղարվեստի անվտանգ 8 հոգանոց բաժանմունքի կազմում), արտադրող կյանքի օրով 1976 թ. Ֆրանսիայի միջազգային փոստի կողմից նրա «Յեռավոր արվարձաններ» կտավը լուսանկարող դոկտորանտի ու հասուն ծրարի թողարկումը է, արտադրող կյանքի օրով տուն-քանդակարանի ստեղծումը է: Մեր մեկ այլ սովորության համաձայն անավարտ, անկատար մնաց երեսունու Գառզունի տուն-քանդակարան հիմնելու 1984 թ. եւ 90 թ. կեսերին հղացած գաղափարը:

Եւ, որ մեծ ջանքեր գործադրեց նկարչի վրայից այդ միջակեր հանելու համար: Գառզունը սկսեցին հրավիրել էւ Միություն դեմոկրատիայի սարքերու միջոցառումների ու ընդունելությունների, Հայաստանի կառավարությունը կարողացավ նրան հրավեր ուղարկել: Մի օր Լաւր խնդրեց ինձ իր գրի մեկ օրինակում նշել այն տեղերը, որոնք կարելի է անընդունելի համարել խորհրդային կողմի համար: Միով կասարեցի նրա խնդրանքը, ինչը հետո սկսեց Գառզունի հիմն ծառայեց կասկածով ծանոթանալ ինձ ներկայացնելու իրերի իր գրի գրախոսիչ: Հիշում եմ, լուսանկարող լուսանկարչի զգացումը: «Եւ Միությունում արքայական եմ արտադրում եւ սիեգեր արձակում, սակայն զուգարաններում թուրք չունեն»:

Գառզուն շատ մարդ էր: Եւ սիրում էր իյուրընկալել ամենատարբեր մարդկանց, ովքեր նրա եւ սկսեցին ջերմության շնորհիվ բարեկամանում էին: Փարիզում աշխատեց Գառզունը:

Տասուն ֆայլավոր մարդն արդեն թեւակոխել է կյանքի 9-րդ տասնամյակը: Մեծ անցում եմ կիր իրար կողմի դրված կնքվելի, նկարների, ծեփանկարների, ուրվանկարների շարքի միջով: Պատի երկայնով երկար ժամանակներ են, որոնք լեփ-լեցուն են արվեստի վերաբերող գործերով, այլոսներով, բոլոր մայրցամաքների տասնյակ անհասական ցուցահանդեսների բազմաթիվ կատարումներով: Ինչո՞ւն էր քանակարան, նկարչի արվեստանոցի մի ամբողջ սենյակ հասկացված է գեղարվեստական գրականությանը: Այստեղ ժամանակակից ֆրանսիական գրականության դասականների երկերի ժողովածուներ են, դասականներ, որոնք հետ Գառզունի կառուցել եւ կառուցել էին բարեկամությունը:

Սենյակի անկյունում մի մոդել է նստած, որը դժվար է տարբերել կենդանի մարդուց: Նրա վրա ամենատարբեր գույների գործվածքների կտորներ են գցված: Ըստ երևույթին նկարիչը դրանցով իր աղագա ներ-

խիս հոռեստական է թվում, շարունակում է Գառզունը, որովհետեւ դուրս է եկել իր դասական սահմաններից: Այն, ինչը բոլորին հիացնում է ժամանակակից վարդեսների աշխատանքներում, չէ որ ծաղրածանակ է գեղանկարչության կանոնների նկատմամբ: Վերցնենք, օրինակ, դիմանկարի ժանրը: Եթե առաջներում դա մարդու արտաբերված վերստեղծելու միակ հնարավորությունն էր, աղա լուսանկարի ծնունդ, այդ, թվում է, ավանդական ժանրը կորցրեց իր նշանակությունը: Հեռուստատեսությունը, կինոն տեսելու լուսանկարչական տեխնիկան հանգեցրին այն բանին, որ մենք նկարչներս, մի կողմ եմ դաժվել: Ես տեսնում եմ անցյալ դարի գեղանկարչության վերադարձը, եւ, որդես արվեստի մարդ, ես երազում եմ այն դերի վերածնունդ մասին, որ անցյալում խաղում էին գեղանկարիչները:

Նկարիչներ երբեք չեն եղել զվարճանողներ, հասարակության հիմար խեղկասակներ, ինչո՞ւն դա ու-

Սեզանից հետագայ եւ երկու մեծերը Մարտինո Մարյանն ու երկուսը Քոչարը, խորհում է Գառզունը: Նրանցից հետո հանդես է եկել նոր սերնդի նկարիչների մի ամբողջ համաստեղություն եւ նրանց միջեւ մեծ Մինասը եւ Հակոբ Հակոբյանը: Երեսունու, ժամանակակից կերպարվեստի քանդակարանում եւ տեսա շատ զարգացվող գեղանկարիչների աշխատանքներ: Այժմ բոլոր հնարավորությունները կան իսկական հայկական արվեստը զարգացնելու: Մինասն այդդիսի բնիկ հայկական արվեստի ամենավաղ ներկայացուցիչն է, հայկական եւ նաեւ նրա զույները, ձեռները:

Մուկվայում մեծ հաճույքով դիտեցի Ռուդոլֆ Խայարյանի ցուցահանդեսը: Այդ նկարիչը զարմանալի վարդեսությամբ է օժտված, նա հիշեցնում է անցյալի մեծանուն վարդեսներին: Ես սիրում եմ նրա մեծ ու լուրջ ճաղանդը, որն աչի է ընկնում ժամանակակից գեղանկարչության արտաբերված անհամարների ֆոնին:

Լույսի հավերժ երիտասարդ նկարիչը՝ Գառզուն

Նա վախճանվել է ծերանոցում

Նախ մի ֆանի անհրաժեշտ ճշտում: Գառզուն իր մահկանացուն կնքել է ոչ թե իր տանը կամ ֆողանքում ղյակում, ինչո՞ւն գրվեց հայաստանյան մամուլում, այլ Պեդրո Լադաի (Ռոդոն դեմարտ-մեն) արվարձանում գտնվող ծերանոցում, որը Փարիզից 487 կմ հեռու է:

Նա վախճանվել է օգոստոսի 12-ին, սակայն, չգիտես ինչու, նրա մահվան լուրը հայտնի է դարձել միայն օգոստոսի 21-ին, երբ հղում կատարվել է ծերանոցին, հաղորդագրություն են տարածել լրատվական գործակալությունները:

Հետաքրքիր մանրամասնություն, ցայսօր ոչ Ֆրանսիայի նախագահը, ոչ վարչապետն իրենց վերաբերմունքը չեն արտահայտել մեծանուն նկարչի մահվան առթիվ: Համենայն դեպս, մեր տրամադրության սակ եղած տեղեկատվական արդյունքները դա մասին ոչինչ չեն հաղորդել: Աշխատելով Փարիզում իրեն ՍՍՍՍ լրատվական գործակալության թղթակից եւ սեր կառուց ունենալով Գառզունի հետ, նաեւ այն օրերից, երբ լուսահողի հայր Յեռավոր Լիդյանը 1970-95 թթ. Ֆրանսիայում ԽՍՀՄ դեսպանության առաջին ֆառուղար էր: Կարող եմ վկայել, թե ինչո՞ւն էր հեղինակություն ու համբավ ուներ նա Ֆրանսիայի իշխանական ու մշակութային օրհանակներում, լրագրողների մեջ:

Մեր ընտանիքում լուսահողներ են նրանից բազմաթիվ հիշատակներ, նաեւ մեկ այլ հետաքրքիր գործ: Օրինակ, երբ արդեն միջին վերադասարանից հայրենիք, Գառզուն ընտանիքը հրաժեշտի ծածկերույթ էր կազմակերպել հոր ու մոր լուսահողին «Եւ Ալբեր» («Ալբերի մոտ»), հայտնի տեսողանում: Գառզուն մասին թե ֆլուտաստերի մի ֆանի հարվածով նկարել էր հավերժական Մասիսը, եւ այդ նկարի սակ ստորագրել էին ճառաստեղանի շուրջ հավավածները:

1966 թ. Գառզուն Լանի հետ գալիս են Հայաստան, ընդ որում գնացելով Փարիզից Մուկվա, իսկ այնուհետեւ նույն փոխադրամիջոցով Հայաստան: Դժվար չէր լուսահողին երկու ֆրանսիացիների տղայություններն այդ այցելությունից, որոնք էլ նաև շատ արդյունք «Ուղեւորություն դեպի Հայաստան» գրում: Բնականաբար, այնտեղ բաներ կային, որ դուր չէկան Մուկվային, մասնավորապես ԽՍՀՄ մշակութային նախարարությանը: Այդ վերաբերմունքը վճռորոշ դեր խաղաց, որդեսից Գառզունը դասվի «հակասովեսականների» թվին: Հայրս լուսահողին:

Ինչո՞ւն համայն հրավիրում էր Ռյուրը Պլանի (Բույսերի փողոց) իր տուն, որ հյուր էին գալիս նկարիչներ ու արվեստագետներ, փարիզյան հայտնի լուսահողարհների տներ ու ոչ լուսահող հեղինակավոր թերթերի լրագրողներ: Նրանց համար բարձր լուսահող էր հյուրընկալվելու Գառզունի տանը: Այն թվականներին էւ Միությունը եւ նրա ղեկավար Միխայիլ Գորբաչովը համապատասխան, հանրային կարծիքի ուղեղության կենտրոնում էին, եւ արեւմտավորացիներն ու ռուսները հետեւում էին վերակառուցման գործընթացին: Եւսի կեսին Գառզուն կարող էր ասել. «Իսկ ինչու Տիգրանը կուսակցի «դեմոկրատիայի» եւ Գորբաչովի մասին»: Այն ժամանակ թուրս լավասես էին... Երբ դառնում էի ազգային հարցին, հրավիրվելուս անհրաժեշտ էր արվեստի քանակական աշխարհում բավական հայտնի դեմ էր, անկեղծ բացակայեց. «Ի՞նչ է, ԽՍՀՄ-ում ռուսներից բացի այլ ազգեր կա՞ն»: Այստիսի բաներ...

Այդ ծածկերույթներից մեկին միջին գար արվեստաբան Կարիկ Պասաճյանը, սակայն ինչ-որ անհետաձգելի գործ նրան թույլ չէր թողնել Գառզունի տուն: Վարդեսի ներկայությունը խոսեցի Պասաճյանի հետ, լուսահողավորվեցին մի օր հանդիպել, սակայն հանդիպումը տեղի չունեցավ:

Համայն լինում էի Գառզունի արվեստանոցում բուկվար Ռաստայում: Դռան գանգը տալիս եմ եւ լսում խրոխտ ֆայլեր, դուրը բացում է անձամբ վարդեսը: Եթե ձեռնիս չլինեի երեսնամյան թերթը Գառզունի 80-ամյակին նվիրված նյութերով, ոչ մի դեպքում չէի հավասար, որ փայլուն հայացքով, արագ ու հաս-

կառուցված ճիշտանոցներ է ընտրում: Հրավիրում է նսել, ներողություն խնդրելով, որ միջին ավարտի գույքը գործընկերոջ հետ: Կողմի սենյակից լսվում է աշխատող գույք մոդելի, արեւի ու գույների նկատմամբ հայացքների, երկնի ու լուսնի մասին: Վերջապես լուսահողին հնչեցնում են հանդիպելու ֆրանսիայի հնչեցնում, որը միավորում է երկրի ակադեմիան, գեղարվեստի, գիտությունների ակադեմիաները:

Վերջապես այցելում գնում է, եւ եւ Գառզունի ուղեղության կենտրոնում եմ: Նա հարցուփորձ է անում երեսնամյան նորությունների մասին, հետաքրքրվում է մշակույթի ֆոնդի գործունեությամբ, որի մասին նա լսել է, ցուցահանդեսներով: Սեղանում եմ նրան երեսնից հոր ուղարկված Միսակ Մեծարենցի նոր ժողովածուն: Գառզունը գոհ է:

- Մեծարենցին լուսահողն է, նա ինձ համար ամեն ինչ է:

- Տարիքը ահավոր բան է, ասում է վարդեսը: Շատերին գարմացնում է այս տարիքում իմ շարունակությունը: Իսկ ինչու երբեք չես հասարակության գիրկն եմ ընկնում, չէ որ այնքան ստեղծագործական լուսահողներ, այնքան ծրարներ ունեն: Ընդհանրապես իր լուսահողային հորինված մասին համարում եմ իր գործունեությունը: Երիտասարդի համար էլ նրա ֆանտազիայից ուղեղի գազաբ է, որից նա հետադարձ հայացք է ձգում անցյալին, ասում է Գառզունը: Առհասարակ նկատում եմ, որ ֆանտազիան եւս արդեն, այնքան չարված գործեր, չի բավանցված մտադրացումներ են մնում: Միս եւ ինձ թվում է, որ 80 տարեկանում ես ոչինչ չիացրի անել, որ ամեն ինչ դեռ առջեւում է: Ժամանակակից արվեստը ինձ

գում են ներկայացնել ո՞նք: Կոմպոզիտոր, երգիչ, գրողի նման մենք արտահայտում ենք մեր զգացմունքները, մեր մտքերը: Իմ խորին համոզմամբ, արվեստը լուսահողն է միջոցի, բավականություն տալու մարդկանց: Իսկ այստեղ Արեւմուտքում, նկարիչներին վերածում են ծաղրածուների, աճողարների, նրանք դառնում են զվարճանի միջոց: Եթե այստեղ շարունակվի, աղա այսօրվա գեղանկարչությունը կանհետանա, անցյալի հուշ կդառնա:

Դա լուսահողը մի կողմից աշխատանքական անկյուն է, բարեբախտ անկյուն, ամեն մի արգելի հանելու: Արեւմուտքում արվեստը այն բանի հայտնի է, ինչ տեղի է ունենում: Երբ շուրջը ավագություն, բոնություն, հարձակումներ, կողոպուտներ: Երբ, թե ինչ է տեղի ունենում Մեծարենցի Արեւելում, ինչ է վերածվել Լիբանանը: Քաղաքակրթությունը թեւակոխել է իր գոյության ահավոր փուլը: Հիմարի, ահավոր են հենց մարդու կողմից ստեղծված բնաջնջման միջոցները: Իսկ եթե այդ միջոցներն օգտագործվեն ազնիվ նպատակներով, աղա կարելի է երկիրը դարձնել դարձել: Գուցե ես որդես նկարիչ ամեն ինչ չէ, որ հասկանում եմ, բայց համոզված եմ, որ ամեն ինչ կախված է մեզադից մարդկանցից: Իմ սազնադատի զգացումները դրսևորվում են իմ կնքվածներում, ավերված ամբողջներ եւ սաճարներ, թղթանոցներ, երեսակալական տարածություններում թեւ եկող մարդիկ:

- Միում եմ ռուսական բալետասում է նկարիչը: Ինձ համար մեծ բավականություն էր ու լուսահող Փարիզում վերջերս կայացած Մուկվայի Մեծ քառանկի հյուրընկալողի ազդեցիկ ծեփանկարները:

Առհասարակ նա արդյունավետ եւ աշխատանք ազդեցիկ ժանրի բնագավառում: Այստեղ, «Քաղաքի փողոց» ցուցահանդեսի լեյնսոսից Գառզունի ստեղծած լուսահողներ էր: 1975 թվականին կայացած այդ ցուցահանդեսում իրենց աշխատանքներն էին ներկայացրել աշխարհի շատ երկրների նկարիչներ:

Մեր գուցակից ստեղծագործության բավականաչափ կարելու նյութ կողմը բաժանական թեւանկարներն ու կոսյուններն են: Նա Փարիզի «Գառզունի օտերայում», «Կոմեդի Ֆրանսեզում», «Տեսար ղը Պաղիում» միայն յոթ ներկայացում է ծեփանկարել, բայց, մասնագետների կարծիքով, դրանք բավական են Գառզունին նաեւ լուրջ թեւանկարիչ համարելու համար:

Կամա թե ակամա մեր գուցակի թեւան անցնում է մայր հայրենիքին:

վա: Նա դիմանկարները շատ հոգեբանական են, դա իսկական վարդեսի գործ է: Ես այդտեղ էլ գրեցի ցուցահանդեսի տղայությունների մասյանում. «Բոլոր շնորհավորանքներ»:

Երբ վրձին կամ մասին եմ վերցնում ձեռքս, ինչ-որ խթանի լուսահողն եմ գգում: Այդդիսի խթանն ինձ համար դասական երաժշտությունն է Կոմիտաս, Եկմայան: Այդ անմահ երաժշտությունն ինձ մեծ հուզումն էր տալու, բայց եւ մեծ կոկան եւ ստեղծագործ աշխատանքում, ընդհանրապես, հայերիս երաժշտությունը շատ մեծանալու է, այդ մեծանալուսությունը չկա աշխարհիս եւ ոչ մի երաժշտական մշակույթում:

Իմ նախնիների հայրենիքը Հայաստանը, նման է մշտապես փայլող արեգակի: Դա մեր անցյալն է, ներկան եւ ապագան: Երբ տեսնում եմ Հայաստանի այսօրվա հաջողություններն ու նորակառույցները, համակրում ես անսահման հույսերույթանք:

Փարիզի փոստը ծրար բերեց Ֆրանսիայի գեղարվեստի ակադեմիայի «Գառզուն լույսի նկարիչ» վավերագրական կինոֆիլմի ուղեմիտային մասնակցելու հրավերով: Կսակի եւ վրձին ամեն վարդես չէ, որ Ֆրանսիայում այդդիսի լուսահողն է արժանանում կենդանության օրով լիանտրամ վավերագրական ֆիլմ տեսնել սեփական ստեղծագործության մասին: Գառզուն ժամանակակից Ֆրանսիայի խոշորագույն գեղանկարիչներից մեկն է: Այդ են վկայում ամենանշանավոր քանդակարաններում ու լուսահողարհներում կազմակերպված նրա ցուցահանդեսները, Ֆրանսիայի գեղարվեստի ակադեմիայում ընտրվելը, արժանի դարձնելը:

Եթե Սեզան գեղի վրայով, Լուվրի քանդակարանի մոտից դուրս գամ «Պոն Դեգար» արվեստների կամուրջը, մեր հայացքի առջեւ կբացվի Ֆրանսիայի ակադեմիայի լուսահողը ընդարձակ կիսաբացումը: Երկրի բարձրագույն գիտական աշխարհը գտնվում է այդ շնորհությունում, որը կառուցված է 18-րդ դարի ֆրանսիական բարոկկո ոճով է Փարիզի տեսարան վայրերից մեկն է: 1805 թվականին այստեղ փոխադրվեց ակադեմիան, որը 1635 թվականին հիմնել էր կարդինալ Ռիշելյեն: Եթե ճեղքիս ասեմ, «Ակադեմի ֆրանսեզը» (Ֆրանսիայի ակադեմիան) ինչ-ժիտուսի մեջ մեծոք բազմաթիվ կազմակերպություններից մեկն է միայն: Բացի ֆառասում «անմահների» այդ արտոնյալ եւ բացառիկ հեղինակավոր օրհանդից, ինչո՞ւն է:

Գաղափար

մեջ մտնում են գիտությունների ակադեմիան, մակագրությունների և բանահյուսության ակադեմիան, գեղեցիկ արվեստների ակադեմիան, ֆալաֆական և բարոյական գիտությունների ակադեմիան...

Ակադեմիայում էր հավաքվել Ֆրանսիայի արվեստի ընտանիքը՝ նախնական ակադեմիան, արվեստաբաններ, երաժիշտներ, ֆանդակագործներ: Նրանցից գրեթե յուրաքանչյուրի դարձածալին վարդ կար կամ ժառանգել, որը վկայում էր նրանց դարձելու ու վասակի մասին, դա Պաստյուրի լեգենդի շնորհիվ է, «Ակադեմիայի դափնիներ» և այլն: Հավաքված էին նաև լրագրողներ:

... Էկրանը մեզ տեղափոխում է արևոտ մի օր: Տղամուկից դասեր են սովորում ընդհանուր դասերում, որը վկայում էր նրանց դարձելու ու վասակի մասին, դա Պաստյուրի լեգենդի շնորհիվ է, «Ակադեմիայի դափնիներ» և այլն: Հավաքված էին նաև լրագրողներ:

Այս գործերից յուրաքանչյուրի հետ, լինի մեծ, թե փոքր, կապված է իմ ամբողջ կյանքը: ասում է Գառզուն: Ամեն մի վրձնահարվածով, ամեն մի գծիկով ես ինձ համար հայտնաբերում էի բնության նոր գաղտնիքներ, հասու լինում մարդկային հանճարի անհայտ կողմերին: Ուստի ես ինձ համար լույս էի նրանցից բաժանվելը...

Կսավները խնամով դարձնում են բեռնասարների մեջ, որոնք դրանք կհասցնեն նոր գրանցման վայրը՝ Վան: Դա ոչ մեծ առողջարանային ֆալաֆ է, որը գտնվում է Լազուր ավազանի մարզադաշտի միջև, ինչպիսիք են Կաննը, Նիսը, Անսիը: Բացի իր առողջարանային հնարավորություններից, Վանը լայնորեն հայտնի է որպես նկարիչների սիրելի ֆալաֆ: Տարբեր տարիներ այնտեղ աղբյուր ու սեղծագործել են Ամադեո Սոդիյանին, Անրի Մատիսը, Մարկ Շագալը, Ֆեռնան Լեժեն, Ռաուլ Դյուֆեն: Ինչպես որ իր անվանի եղբայրակիցները, Գառզունը նույնպես այդտեղ հաճախ է մեկուսանում Փարիզի հավերժական իրարանցումից, ֆալաֆային աղմուկից, անթիվ-անհամար գործերից, հեռախոսազանգերից ու սեսակցություններից: «Փախչում եմ Փարիզից», կեսուրջ, կեսկասակ հաճախ ասում էր Գառզունը:

1984 թ.-ին նկարիչը ընտրվել է Վանի ժամանակակից ակադեմիայի անդամ, իսկ երկու տարի անց՝ սեղծական բանագրանի զվաճված ֆունդատորը նրան առաջարկում է ցուցադրանք ստեղծել հսկայական Վիլնե դղյակում: Այդ ժամանակից կառույցը հայրենի ֆալաֆին է կսակել նախկին ֆալաֆալուսիցը:

Թանգարանը ընդգրկում է Գառզունի կեսդարյա սեղծագործական ուղին: Նրա հինգ մեծ սրահներում

ցուցադրված է ֆառասուն կսավ, 50 ցրաներկ աբստրակցիոն, մասիսով, գույնով կսավարված 50 նկար, բազմաթիվ օֆորսներ: Սոս ժամանակներ կավարսվի կամարադաս երկու նկարային սրահների հարդարումը, որոնք կառուցված են հին հունական շինությունների հիմքի վրա: Այստեղ ցուցադրվելու են ֆանդակներ և խեցեղեն, բաժանական դեկորացիաներ:

... Հետավոր 1907 թ.-ի առաջին օրը Սիրիայի Հալեթ ֆալաֆում, ֆալաֆային լուսանկարչի ընտանիքում արու գավակ ծնվեց: Ի դեպ, նրա ազգանվան գաղտնիքը բավական լուրջ է, Գառզունը Գառնիկ Չուլու-

հասկացավ, որ իր կիրքը գեղանկարն է ու գծանկարը, վրձինն ու մասիսը:

Գառզունի մուսիկը գեղանկարչություն էր սեղծելու համապատասխան սեսեսական ճգնաժամի տարիներին: 1933 թ.-ին Գերմանիայում նազիստների իշխանության գլուխ անցնելուց ինչ հետո Փարիզի գրական թերթերից մեկում «Կոմեդիան», հրատարակվեց Հիսլերի ծաղանկարը, նկարի սակ դրված էր Գառզունի ստորագրությունը: 54 տարի անց նկարիչը ոչ առանց հղատության իր թանգարանի բացման ժամանակ կասի. «Ես ծաղիկ եմ չարագույժ Հիսլերին»:

1939 թ.-ին բացվեց նրա առա-

«Կոմիսսա»

մյանի կրճատ ծնել է: Նրա ծնողները Հայկանուե Թաթայանը և այդ կողմերում հայտնի լուսանկարիչ Հարություն Չուլույանը, Արարաթի Նախալեռներից էին փախել փրկվելով սուլթանական արյունոտ յաթաղանից:

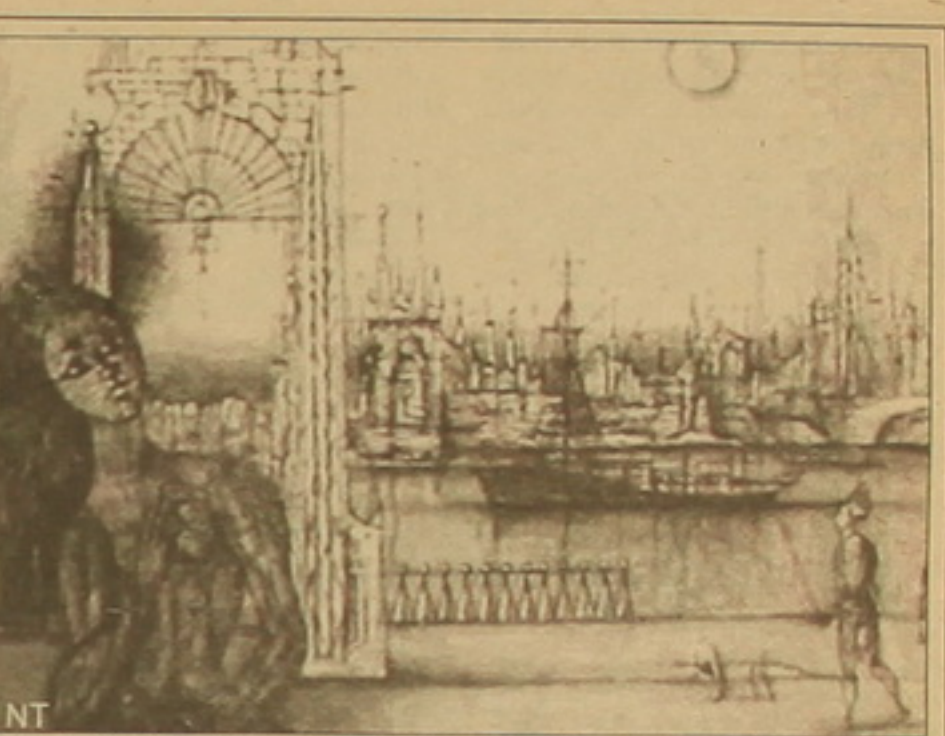
Վաղ զրկվելով հորից, նա օգնում էր մորը, լուսանկարչա-սունը:

Կարիքը ընտանիքին ստիպեց սեղծափոխվել եզրիտոս՝ ազգականների մոտ: Այդտեղ Գառնիկը սովորում էր սեղծի հայկական վարժարանում, այնուհետև գործուղվեց Փարիզ՝ ճարտարապետության դպրոց: Ուսման հետ միաժամանակ նա հաճախում էր Մոնտառնասում գտնվող Գրանդ Եոմիե գեղարվեստի ակադեմիան: Բացի դրանից, դիտելով Փարիզի հուշակավոր թանգարաններն ու լուսանկարչաֆալաֆները, նա

ջին անհասական ցուցահանդեսը: Այդ ժամանակից ի վեր նրա աբստրակցիոն ցուցադրվում էին Ֆրանսիայի նկարիչների բոլոր խոտորակային ցուցասրահներում: Նկարչի առանձին աբստրակցիոն գաղափարում են աբստրակցի լավագույն թանգարանների, միջազգային կազմակերպությունների հավաքածուները: Դեռևս 33 տարի առաջ այստեղի գեղարվեստական հանդեսներից մեկի անցկացրած հարցման արդյունքով Գառզունը ճանաչվել էր Ֆրանսիայի հետաքրքրված քաղաքային լավագույն գեղանկարիչը:

Գառզունի կենսագրության կարելու փուլեր դարձան Խորհրդային Միությունում նրա կատարած ուղեւորությունները: 1966 թ.-ին Երևանում բացվեց նրա աբստրակցիոն ցուցահանդեսը, որի ժամանակ նա ծանոթացավ Մարտինո Մարյանի հետ: Տասնութ տարի հետո նա նորից եկավ Երևան, որտեղ նրան հանձնվեց Մարտինո Մարյանի անվան մրցանակը, որով Հայաստանի նկարիչների միությունը նշում է մայր հայրենիքի և ճակատագրի բերումով աբստրակցիոն մեծ գրված նրա որդիների ու դուստրների կաղերի ամբողջումը՝ Մոտասոլ սփյուռֆախայրի ծառայությունը: «Ես այդ դարձելը հղատությանը կրեմ Պաստյուրի լեգենդի շնորհիվ կողմից», հայտարարել է նա:

1984 թ.-ի հունիսին Մոսկվայում Կուզնեցկի մոսուում գտնվող նկարիչների միության ցուցասրահում մեծ հաջողությամբ անցավ նրա առաջին անհասական ցուցահանդեսը: Վարդեսը իրագրած էր մոսկվացիների ընդունելությամբ, հենց Մոսկվայով, Կարմիր հրատարակով:

NT

Եղավ Կրեմլում, Կուսկովոյի դասակերտում գտնվող ճեմատակու ու աղակու թանգարանում, մեծ հեռախոսային դիտելու սովեսական մայրաֆալաֆի սեսարժան վայրերը:

Երևանում եղած ժամանակ Գառզունը, իր իսկ խոսքերով, «թագավորական» ընդունելություն էր ստանում: Նրան ընդունեցին Հայաստանի դեկավարներ Կարեն Դեմիրճյանն ու Ֆադեյ Մարգարյանը:

Երբ հանդիպեցին Մոսկվայում, նրա տուղարձի ճանադարհին, Գառզունը ասաց իրեն հայ հանդուկված եմ, որ հայերի միակ ճիշտ ճանադարհը բարեկամությունն է ռուս մեծ ժողովրդի հետ: Այդ բարեկամությունը հայ ժողովրդի աղազան է:

Մեկնելով Փարիզ, կարծում եմ, որ կեսս այնտեղ Հայաստանում է, հուզված ասաց նա: Մակայն ես կվերադառնամ մտադադուս իրականացնելու համար, Երևանի օտերային թատրոնում ինձ խնդրել են ձեռագրել «ժիզել» բալետի դեկորացիաներն ու կոսյունները: Ավաղ, նրա ցանկությունը մնաց անավարս:

1990 թ. հայրենիքը կրկին բարձր գնահատեց Գառզունին նրան ընտրելով Հայաստանի գիտությունների ազգային ակադեմիայի արսասահմանյան անդամ:

... Վերսին մտկի անդադանում եմ Գառզունի մասին նկարահանված կինոնկարին: Թանգարանի բացման արտողությանը ներկա գտնված Ֆրանսիայի մակույթի նախարարը Գառզունին անվանեց Ֆրանսիայի ժամանակակից արվեստի այն գործիչներից մեկը, որոնք իրենց ես ամբողջ Ֆրանսիական մակույթին կենսունակություն են հաղորդում, հնարավորություն են ընձեռում լինել աբստրակցիոն մեծ մակույթների ավանգարդում: Հետո երիտասարդ նախարարը երկար սեղծում էր հուզված նկարչի ձեռքը:

Ես ուզում եմ, որ իմ դրած ֆալաֆ էլ լինի մարդու մակույթային արժեքների ամբողջ դասի մեջ, ուզում եմ մասնակցություն ունենալ թանգարանների կյանքում, որոնք իրենց կամարների ներքո ժողովել են մեր դարի արվեստի հսկաների Պիկասոյի, Մատիսի, Լեժեի, Շագալի սեղծագործությունները, որոնցից յուրաքանչյուրը յուրովի դասադասել է մեր դարաշրջանը բարբարոսության վերադարձից: Դարեր շարունակ

մարդկությունը մարտնչել է անձանցից դուրս գալու համար, իսկ այժմ այն տղամուրթություն է սեղծվում, թե դժոխային ուժերը ջանում են նորից մարդկանց նետել նոր անձանց մարտնչողական, բարեփոխված օղով ու վերելակներով:

Ես ուզում եմ, ասաց Գառզունը, որ այցելել իմ թանգարանը, մանր ներս ես դուրսի հետևում թողնեմ ձեր բոլոր հոգսերն ու ցավերը, որմեսուի դա լինի, ինչպես ասել է բանասեղծ Անրի դը Մոնտեյլանը. «Երանկություն ես մեկ ֆալաֆայից առաջ, երբ, ավաղ, այս հիանալի հողը մարդկանց անմոսության հետևանքով անադաշտի կվերածվի»:

Գառզունը սիրում էր նամակ գրել: Տասնյակ նամակներ են ստացել նրանից Փարիզում աբստրակցիոն մակույթի և հետադարձ Երևանում: «Արդեն մի ֆալաֆ է այստեղ, Վիլնեում եմ անճարձ վիճակում չարադիկուլիսի դասադադով, գրում է նա հայտնի հանգստավայրից, ինչպես ես, երեկ լույս գործ ունես, դարական հոգասարությամբ հարցնում էր նա: Կզանգեմ ինչ Փարիզ վերադառնալիս, որմեսուի միասին ծաեեմ կամ ընթերն», ավարտում է վարդեսը:

Սեղա Դանիելյան-Լիլոյանի դիմանկարը

Երբ վերջին անգամ Փարիզում էի, վասառոջ էր, չէր ուզում որեւէ մեկին տեսնել: Առողջականը կտրուկ վասացել էր, շիկնոջ Լանի մաիցից հետո, որի հետ հաեո ու համերաբխ աղբեցին 62 տարի եւ ուր, իր խոսքերով, ուղեկցում էր նրան դեմի մոլորակ կատարվող ուղեւորության ընթացքում:

Այլևս չկա Գառզուն: Բայց սերունդներին մնաց նա լուսավոր, կենսահաստաս արվեստը, որը մարդկանց զգայում է արեւ, սեր, բարություն:

NT

Մարզական

ՇՆՄՍՍ

Առաջնությունը հետաքրքիր ու լարված է ընթանում

Երեկ տուրից հետո միասնապես առաջատարը Սմբատ Լյուսյանն է

Հայաստանի շրջանակներում 60-րդ առաջնության բարձրագույն խմբի մրցաբաժնի բավականին հետաքրքիր ու լարված է ընթանում: Մասնակիցները համառու անգիշտում խաղ են ցուցադրում, եւ հանդիպումները հաճախ ավարտվում են միայն յոթ ժամյա թայմաութից հետո:

Երկրորդ տուրում երեկ հանդիպում ավարտվեց կողմերից մեկի հաղթանակով: Հետաքրքիր դարձավ Կարապետ Լուսինյանի, որը խաղում էր Արսեն Եղիազարյանի հետ: Նա ասիական արտադրանքի շնորհիվ առավելությունը մեծացնում էր, իսկ հետո խաղի ելքը վճռեց սակֆիկական հարվածով:

Բարձր վարձարժեքով ցուցադրեց 17-ամյա Գաբրիել Մարգարյանը: Մոխրակ խաղադաշտում մրցելով մեկ այլ դասի Կարապետ Լուսինյանի հետ, նա աչի ընկավ դիրքի խոր հասկացությամբ: Ասանալով փոքրիկ առավելություն Գաբրիելը հետագայում կարողացավ այն վերածել մեկ միավորի:

Տուրի երրորդ արդյունավետ արդյունքը գրանցվեց Անոս Անասայան-Կարեն Սարյան զույգի խաղում: Մոխրակներով խաղացող Անասայանը զնաց վերջնախաղային մի դիրքի, որը տեսությունը ոչ ոքի է գնահատում: Մակայն Անոսը սխալվեց ու դարձավ կրեց:

Խաղաղ արդյունքով ավարտվեցին Տիգրան Նալբանդյան-Արա Մինասյան եւ Էլինա Դանիելյան-Արսաբես Մինասյան հանդիպումները: Երրորդ տուրի օրը Տիգրան Պետրոսյանի անվան Հայաստանի ժամանակակից կենտրոնական տուրայնեյց Հայաստանի Հանրապետության վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը: Նրան ուղեկցում էր ՀՀ դաշտայնության նախարար, ՀՀ Անվանզուրյան խորհրդի ֆարսողար, Հայաստանի ժամանակակից ֆեդերացիայի հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ Սերժ Մարգարյանը: Նրանք հետեցին խաղացված դարձանքներին, զրուցեցին հանրապետական ֆեդերացիայի ղեկավարության եւ առաջատար ժամանակակիցների հետ:

Երրորդ տուրում նոր հաղթանակ ստացավ Լուսյանը, այս անգամ Արա Մինասյանի նկատմամբ: Այս հաղթանակից հետո Սմբատը միանձնյա առաջատար դարձավ: Ընդհանրապես Անասայանի անհաջողությունները: Նրա մրցակիցը սոխակ խաղադաշտում հանդիպումներում, բայց երեկ էլ ի վերջո ավարտվեցին ոչ-ոքի արդյունքով:

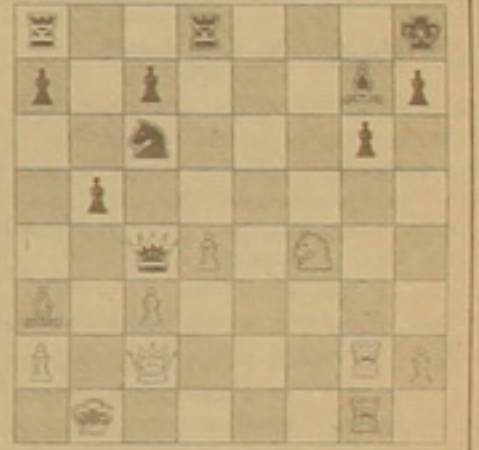
Երեկ տուրից հետո առաջնության մասնակիցների արդյունքներն այսպիսին են. 1. Լուսյան՝ 2,5, 2-3. Սարյան, Մարգարյան՝ 2-ական, 4-6. Արսենյան, Եղիազարյան, Նալբանդյան՝ 1,5-ական, 7-10. Անասայան, Դանիելյան,

Արա Մինասյան, Ար. Մինասյան՝ 1-ական միավոր:

Շախմատասերների ուժադրությանն են ներկայացնում երկրորդ տուրում խաղացված հետևյալ դարձանքները:

- ԼՊՈՒՏՅԱՆ-ԵՂԻԱՇԵՅԱՆ 1.d4 ը16 2.c4 g6 3.ճc3 d5 4.cd5 ճd5 5.e4 ճc3 6.bc3 ճg7 7.ճc4 0-0 8.ճe2 e5 9.ճa3 ճe8 10.ճb3 ճf6 11.f4 12.e5 ճh4 13.g3 f9 14.ճf7 ճh8 15.0-0 g2 16.ճh1 ճd8 17.e6 ճc6 18.ճg2 ճe4 19.ճd1 b5 20.ճc2 ճe3 21.ճb1 ճe6 22.ճe6 ճe6 23.ճf4 ճc4

24.ճg6 hg6 25.ճg6 ճd7 26.ճh5 ճg8 27.ճh6 ճd3 28.ճb2, սեղերը հանձնվեցին

ԵՐԿՐՈՍՈՒԹՅՈՒՆ

Միջազգայինը մեկնարկեց

«Քաղաքակրթությունների երկխոսության գավաթ» այսօր սկսվեց Երևանի «Դիմաժողով» մարզադահլիճում երեկ սկսված մինի ֆուտբոլի մրցաբաժնի անվանումը: Մեզանում առաջին անգամ անցկացվող այս միջազգային մրցաբաժնի նախաձեռնողն են Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեսպանությունը եւ Արսասահմանյան թղթակիցների ասոցիացիան: Մրցաբաժնի կոչված է նույնպես սարբեր ֆուտբոլիստներին, մեկուկուսուկու ընթացումները, ժողովուրդների միջեւ բարեկամության ամրադնդմանը:

Հենց այս մասին մրցումներին նախորդող մամուլի ասուլիսում, որը կայացավ ժուռնալիստի սանը, խոսեցին Հայաստանում Իրանի Իսլամական Հանրապետության արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Ահմադ Ֆահրադ Քոլեյնին, ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի փոխնախարար Իսխան Ջալալյանը, մրցումների կազմակերպիչ նախագահ, Հայաստանում արսասահմանյան թղթակիցների ասոցիացիայի նախագահ Տիգրան Հովհաննիսյանը:

Մրցումներում հանդես են գալիս Հայաստանում հավասարազգրված օտարերկրյա ներկայացուցիչությունների հավաքականները: Մասնակից 8 թի-

մեր նախ օրջանային մրցակարգով կխաղան երկու խմբերում: Միադրանց կազմերը առաջին խումբը՝ Իրան, ՄԱԿ, Դի Սի Էյ, Թղթակիցների ասոցիացիա, երկրորդ խումբը՝ Ռուսաստան, Ֆրանսիա, Գերմանիա, Անգլիա: Խմբերում խաղերը կանցկացվեն սեպտեմբերի 1-ին, 2-ին, 8-ին, 15-ին: Այնուհետեւ խմբերում առաջին եւ երկրորդ տեղեր գրաված թիմերը կմրցեն կիսաեզրակալիչ խաղերում, դրանք կանցկացվեն սեպտեմբերի 22-ին: Իսկ սեպտեմբերի 29-ին, երբ վճռական խաղում կհանդիպեն կիսաեզրակալիչի հաղթողները, կորոպի մրցաբաժնի գավաթակիրը:

ՄՐՇԱՆԱԿԱՅԻՆ ՄԿԱՆՎՈՐԴ

ՏԻՔՆ ԼՈՒԹՆԵԼՈՎ ՄՐՇԱՆԱԿԱՅԻՆ ԽԱՉՐԱՆՈՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՎԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՍՈՒԹՅՈՒՆ ԱՌԱՋՐԱՆԸ ԼՆԵՐԿԱՅՆՆԵԼՆՈՎ «ԱԶԳ»-Ի ՆԱԽԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՐՈՂ ԵՎ ՄՍՆԱԿԱՆ ԱՐՇԵՐԱԿՈՐ ՄՐՇԱՆԱԿԸ

Նախորդ համարում տպագրված խաչքառի դասախախտումները

- Ուղղահայաց 1. Դիմաժողով: 2. Ուրան: 3. Դիրեա: 4. Այրին: 5. Օզոն: 6. Դիմաժողով: 9. «Շիմել»: 13. Դոստոևսկի: 14. Դյուրենմար: 18. Սամբո: 19. «Մուսա»: 24. Արարյան: 26. Այրաթա: 28. Միսայ: 31. Լեյլի: 32. Չահան: 34. Իվան: 36. Տոսա:

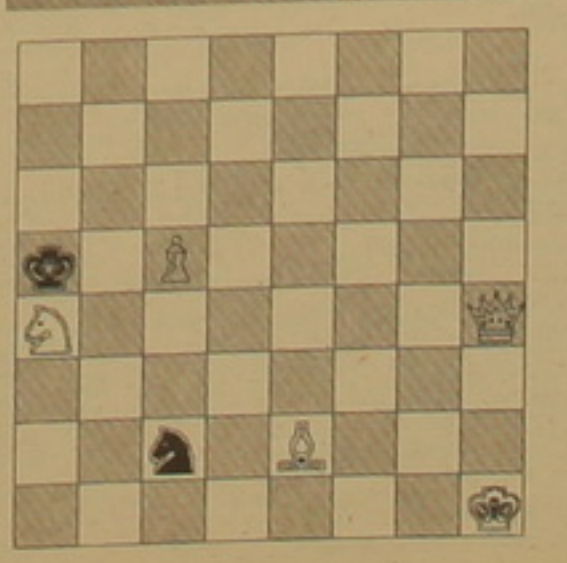
- Հորիզոնական 7. Վիրջինիա: 8. Այգեզար: 10. Ալին: 11. Մերիլին: 12. Նոնա: 15. Սաարով: 16. Գյումրի: 17. Ալյան: 20. Կան: 21. Ռոտմ: 22. Որոն: 23. Մասն: 24. Այլե: 25. «Նիկա»: 27. Նոսա: 29. Օրբել: 30. Մարտիր: 33. Օլբի: 35. Հենամով: 36. Տիալ: 37. «Կարաթալա»: 38. Կարամուն:

ՉՆՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Մալաթիա-Սեբասիա համայնի առաջին ասյանի դասարանում հարուցված է ֆաղ, գործ՝ Նորայր Սերյոժայի Հովհաննիսյանին, բնակվող Բ. Երևան, Սվաճյան փող. 44 Ե. 39 բն., անհայտ բացակայող ճանաչելու դաժանի մասին:

Խնդրվում է բոլոր կազմակերպություններին եւ ֆաղաբացիներին Նորայր Սերյոժայի Հովհաննիսյանի կամ նրա զսնվելու վայրի մասին տեղեկությունները հայտնել Մալաթիա-Սեբասիա համայնի առաջին ասյանի դասարան»:

Փորձե՛ք լուծել

Մաս 2 ֆալից Սեր տյագրած նախորդ 2 ֆալյանի խնդրի լուծումն է 1.Յb7:

Իսրայել	1	Անգլիացի կենտրոնիստ	2	Հոլի վարձակալ	Մակեդոնի չափ մասն միավոր	3	Եռլանդացի սենատորն եւ ֆիլիսոփա	4	Արժեքի ազ մեկուկուսուկու խումբ ... երեք		
5				Եվ գե, եւ նա վառ	6						
Ընդդեմն ց ա ն ո ծ հանդ		Հազարանակ	8		9			Գեազանի բերան	Գեա Իսալիայում		
	10	Ցանկունու բուս	11		Ըաղկաթ	12		13	14		
Չափակ		«Օլիվեր Էմիլ» կենտրոն կարի սեփական	15		16	Նկարի տիտուլներ		24	Չվանստակ		
	17			Սելորակ		Արբուրի ալուն		18	19		
Լեռնական ազգային դար		Ազգաստիճ.	Հոնոսի ազգային	20		Հայերից հասակ ունեյի		22			
	23		24			25	Տարա		Քայլ, ֆալված բարբառով		
Այն, ինչը մերում ծախեցին Իրանին		Հնում արեւելի կայազոր		Կանաչի աւուն		ժամանակի միավոր		26	27		
Խոսում ունա կուրյունից զուկ մարդ		28	29		30			Գյուղ Հայաստանում Արոյվանից հարակ աւելունս	Ազգային հագուստ		
	31				Պետություն Հնդկային բերակրում			Եգիպտական ցեղ	32	33	34
Անկուս. ընլաներ		Հայերեն սառ		35				Պարելիս ուրախացած այս բանն են բացա կանչում		36	37
	38					Լիճ Հայաստանում		39			
Հուսահատ.		«Սիւն եւ բնա կրի կրկու ցիան» գրքի հեղինակ անունը		40		41		Կատ		42	43
	44					Երաճեալան ծայրանկի		Հե՛տ բառի բարբառային ձևը		44	45

